

TÉREY JÁNOS

A Nibelung-lakópark

FANTÁZIA RICHARD WAGNER NYOMÁN

*Weia! Waga!
Woge du Welle!
Walle zur Wiege!
Wagalarweia!
Wallala weiala weia!*

(Richard Wagner: Das Rheingold)

HAGEN

Nun, keine jagd?

GUNTHER

Es ist ja heil'ger Tag!

(Friedrich Hebbel: Der gehörnte Siegfried)

*Túlcsorduló fölösleg lenne s bőség,
és többre nem lehetne már reménye,
túlcsorduló fölösleg lenne s bőség,
és úgy érezné, nincs még vesztesége,
túlcsorduló fölösleg lenne s bőség,
kinek mértéktelenné nőtt igénye,
s bámulna csak, mint képes ezt a benti
roppant, ingó teltséget elviselni.*

(R. M. Rilke: Télies stanzák
Csorba Győző ford.)

WOTAN KOCKÁZIK

(előjáték)

SZEMÉLYEK

URD, a Volt
VERDANDI, a Való
SKULD, az, ami Lesz

} bemondónők a Norna Networknél

A RENDEZŐ HANGJA

(a további részekben Hagent alakító színész hangja)

EGY BETELEFONÁLÓ

(a második részben Freit alakító színész hangja)

A WORMSI GYERMEKKÓRUS (felvételtől)

ELSŐ JELENET

(Urd, Verdandi és Skuld a Norma Network hírtelevízió stúdiójában. Urd és Skuld az asztalaiknál ülnek, Verdandi a nézőtérrel szemközt áll. Urd erős negyvenes, Verdandi harminc körül, Skuld húszon innen. Három operatőr áll a kamerák mögött. Baloldalt egy sms-üzenőfal sötét képernyői. A hátsó színpadra helyezett nagy projektoron Worms belvárosának látképe tűnik föl előbb a Rajna felől, majd a központ utcáit és tereit látjuk, álló kamerával rögzített képeken, lassan csordogáló, késő hajnali forgalommal, fantáziadús, de mértéktartó kivilágítással. A hidak, felhőkarcolók és keskeny parksávok vízfelületen tükröződő fénye. Ugyanezeket a városképeket mutatják a stúdió képernyői, ezek váltakoznak a stúdióbelsőkkel)

URD: Verdandi, mondd, miféle fény hull miféle tájra?

VERDANDI: Wormsból Walhallt varázsol a közvilágítás.

SKULD: Sok hideglelős fénypont lehet-e Loge lángja?

VERDANDI: A Fővilágosító helyére nem lép bárki más.

URD: Míg Donner váltja Logét: a számlákat ki állja?

SKULD: Wotanhoz tartozik a tartományimázs.

VERDANDI: A Nagy Globalizátor kormányoz, s míg te alszol,

Kiválasztom betűit az online áradatból.

(Urd felé fordul)

Mintha sorsot sodornál Wotan színe előtt,

Ugy gombolyítsd a szálát, mely minket összeköt!

URD:

Ne ejtsd el, vedd föl újra távközlés fonalát,

Röppentsd föl téli pletykánk, és gyorsan mondd tovább:

Tudod-e, hol a központ a tágas tartományban?

Hová bocsájtja Loge a fénykor fénykörét?

(Az inzerten a Rajnapark központi tere látható a sziklakerttel és a kőrissligettel)

SKULD: Ahol kőrisha áll, ott a színarany közép –

A hópárnázta parkban adventi félhomály van.

A RENDEZŐ HANGJA: Lássuk a bejátszást, gyerekek. A Kőrissdal.

A WORMSI GYERMEKKÓRUS: *(Felvételről. A Dóm oltára előtt énekelnek)*

Gyökérzetét a férgek

Falánk kis garmadája

Roncsolta, fúrta, rágtá;

Az élősdireglet

Csapását kiheverte:

Megújult és egész lett!

Bölcsesség kútfejénél
 Áll, s napról-napra lesz szebb;
 Bár zúzmarás időt él,
 De nedveket keringtet.
 Sok hótaglózta ága
 Kandallók téli tápja
 Nem lehet már soha;
 Sebeiből fölépül,
 És sohasem szelídül
 Asztallappá a fa.

VERDANDI: A teuton tejútról Wotan ha letekint,
 Hajnalban szívderítő képet láthat megint:
 Ébred a Rajna partján a nagy szilíciumvölgy.
 Kőrsliget köré a sudár sugarú kört
 Wotan körzője húzta; s mi titkos álma volt –
 Fölépítette Wormsban a Fafner & Fasolt...

SKULD: A bulváron végigfut a fejedelmi hajnal,
 S az égen egy kövérkés reklám-léggömb lebeg.
 A Part Lelkét köszöntse háromszólamu kardal,
 Mert új Nap dőfte át a kobaltszínű eget!
 (A kamera elindul Worms utcáin)
 A városra tekintek: szivárványos a távlat:
 Rengeteg napsütötte, világos, tiszta sor!
 Köszöntjük, aki értünk mindenkor szavatol,
 Aki mozgásban tartja napunkat s éjszakánkat.

URD: A földből gombamódra vajszerű házsorok
 Nőnek ki; félezernyi toronydaru forog
 A Friedrichstadt szívében, s benépesítik Wormsot
 A gazdaság égboltját tartó, tűhegynyi tornyok;
 A működés teljét, a virágzást látni jó:
 A Big Bang évét éli az agglomeráció.

SKULD: Ünneplünk, Worms-Wotanstadt! Vagyont szül minden évad!
 Hogy bővül és gyarapszik a Föld homloka, Észak!
 A mélyben gyorsvasút fut, élő potenciál
 Jelképe pályaudvar, reptér és lámpagyár.
 (A kivetítő Worms látképét mutatja a Network toronyházának erkélyéről)

VERDANDI: *(Üdvözült mosollyal a kivetítő felé fordul)*
 Ha kitárjuk a lengőajtót, vakít a látvány:
 Az oszlopsor lenyűgöz, székhöz szögez a skyline...
 Mint néma felkiáltójel: int a Messeturm,

S a tömzsi Erda Tower; s ha szemünk beleun,
Figyeljük épülőfélben lévő kardkeresztjét
A nagy Notung-toronyra; már szinte szerkezetkész
A Gibichung-magasház; a Tőzsdepalotát
Szemléljük, majd az Asgard Bank furcsa fároszát;
Hundingék karcolója neonportált ragyogtat;
Az első kapavágást végzi a Freia holnap
Egy jófekvésű telken: Piac tér... S így tovább.
A Gazda bekeríti évvégi birtokát.

URD: *(Elkomorul. Félig magának)*
A karcolókra kell majd a legjobban vigyázni...
Olyan törékenyek a Tőke monstranciái!
Az állandó kilengést műszer mutatja: jaj,
Lápként inog alattunk a nedves altalaj!

SKULD: *(Mosolyog, és rajongva fordul Urdhoz)*
...Ahogy te áttekinted a jelent és a múltat,
S átlépsz jövő időbe! – örök orákulum vagy.
Ahogy fesszre fűzöd az ősvilági szálát,
Vesztét végzed a Rajna partján sok büszke várnak;
Hol szálaid befűzöd, ott van Kelet s Nyugat,
És megszakíthatatlan az élő kapcsolat.

URD: *(Föláll és Skuld mögé lép)*
A Nagygöncöl felé egy csinos csomót csavarj,
És úgy sodord a sorsot, mint méltó Erda-sarj!

SKULD: *(Hátrafordul, és rajongva néz Urdra)*
...Behízelt a hangod: a nézőt tisztelel,
Színesre magyarázod a szürke híreket;
Szaporán szövögetsz, és a mennybolt tetejébe
Fűzöd fény-fonalad, hogy urunk, Wotan, elérje!...

URD: *(Megsimogatja Skuld kontyát)*
Bevett normák szerint a remek nornák a hírből
Történelmet csinálnak –

VERDANDI: *(A kamera elé áll a stúdió közepén)*
A hírek, apropó.
A Fafner & Fasolt cég, mint alvállalkozó
Ma délből kulcsrakészen átadta a Gibich-völgy
Luxuskomplexumát, és a hótakarta part
Szenzációja mártól a krémszín Rajnapark.

A RENDEZŐ HANGJA: Egy betelefonáló... De frissek vagyunk.
EGY BETELEFONÁLÓ: Ünneprontó a kérdés... Nem baj. Igaz-e, hogy

Pályáztatás nélkül adták ki ezt a munkát?

A RENDEZŐ HANGJA: Halkítsd le, légy szí, összesípolunk!

VERDANDI: *(félre)*

Hát kellett ez nekünk?!... Egy fenét. Örök tanulság:

A legfelsőbb ügyekről mélyen hallgatni jobb.

URD: *(diplomatikusan)*

Nem hallottunk ilyesmit.

VERDANDI: Ugyan, ostobaság.

SKULD: *(felháborodottan föl pattan)*

Ó, széles szalagcímek közt hápogó kacsák!

URD: *(félre)*

Az F & F helyébe fenét lép egy fakóbbik

Cégecske...

(Adásban)

Ejnye, kérem. Wotan is meghatódik

Ilyen szemenszedett hazugság hallatán...

Nyolc pályamű hevert a Walhalla asztalán.

BETELEFONÁLÓ: Wormsban mindenki korrump!

RENDEZŐ: A csávót kikapcsoljuk.

BETELEFONÁLÓ: *(kiabál)*

A monopol Wotan

Döntést hoz ostobán,

Még lepénzelni sem kell...

VERDANDI: Hallgattasd már el, ember!!!

BETELEFONÁLÓ: ...Imáinkkal beéri. –

(Elhallgattatják)

URD: Worms még mindig a régi.

VERDANDI: *(félre)*

Kenőpénz és hazugság, lobbik, hozzá nem értés!

Hja, a közvéleményt meg ótvarként irritálja

Minden sötét kis álhír... Inkább az itt a kérdés,

A hírharang zsinórját melyik szennylap cibálja.

URD: Evezzünk el, húgocskám, derűs oldalvizen.

(Fennhangon)

Verdandi, délután te jártál a helyszínen.

Nos, lássuk a bejátszást.

RENDEZŐ: Mindjárt meglesz... igen.

*(Verdandi látható a képernyőkön, aki az építkezésről ad helyszíni közvetítést.
A kamerák az utca felőli homlokzaton siklanak végig)*

VERDANDI: ...Álltunk állványain, és betonkeverői
Közt jártunk szívrepesve: láttuk magasra nőni...
Kadmiumsárga gépek tornyozta gyűrű-vár,
Mely alkonyatkor Loge örökfényében áll:
Gyűrű-rendszer keríti a háromlábu tornyot...
Hihetnénk, odabent most maga Wotan a gondnok:
A szaunában pihen; s a belpoklos mélygarázs
Betonján koppan botja; az esti tűzvarázs
Bűbáj képét csodálja a hús tetőteraszról:
„Hát beköszöntött végre a leghatalmasabb kor!
Áldhatja Fönnvalóját, ki kockáztatni mert,
Mert Wormsban megvalósult minden küklopszi terv!...”
E cakkos cikkurát, e cirkalmas citadella,
Vasbeton panteon mélyén kicsinyke cella
Talán urunknak is jut... Hiszi, hogy új haza
Ez a világi szállás: „A Walhalla maga?...”

URD: *(magában)*
A Walhalla maga?... Ahhoz kevés a szellem
A házban... Azt a másik szállást a fellegekben
Az égi Fafner & Fasolt cég építi.

VERDANDI: ...Ötcsillagos hotel, nem? – A falon sok pici
Körablak s kannelúra... Elválnak, összeérnek
A lélekteli részek, és bátor síktörések
Hangsúlyozzák a pompát... A főhomlokzaton
Erkélysor – élni látszik rideg üvegbeton...
De ez még csak az antré. Hát osonjunk be halkán.
Három házat látunk a mélységszabdalta parkban.
*(A kamera követi Verdandit, ahogy besétál az első épület forgóajtáján.
A felvonulási területet éppen most ürítik ki)*

Az elsőben Siegfried él, a tartományrevü
Főhőse... Itt lakik hát Siegfried, a szépnevű,
Akit jól ismerünk mi, körmönfont Erda-lányok.
(Verdandi a lépcsőházban indul fölfelé)

Egy emelettel följebb új apartmant találok.
Brünnhilde költözik be ide rövidesen,
Siegfried menyasszonya...

URD: *(S egyben nagynénje, nem?)*
Hírzárlat pajzsa óvja a sok wormsbéli titkot:

Élő adásban mégse mondom ki, mit gyanítok.)
(*Verdandi átsétál a behavazott kerten*)

VERDANDI: Ez már a második ház. Itt a Gibich-család
Rak fészket, Gunther és a tündérszép Guttrune.

URD: (*Megbőki a mellette álló Verdandit, és a kivetítőre mutat*)
(Verdandi, itt se töltünk hosszabb időt, ugye?)

VERDANDI: (*A kivetítőn*)
...És most vegyük szemügyre a hátsó palotát:
Itt fognak lakni mától a híres Nibelungok,
Hagen meg Alberich.

URD: (*Skuldnak*)
(Hogy kik ők, jobb meg se tudnod.
A vérbő Wälsung és a hidegfejű Gibich
Mellett a nyirkos Niblung.)

SKULD: (*lepisszegi Urdot*)
Halkabban egy kicsit.

VERDANDI: (*Megint a képernyő. Elragadtatottan*)
Ők futnak Rajna-révbe legszebben, legelőbb,
A platinakártyások, a piacvezetők!
A hármas szindikátus itt lel majd földi békét,
Itt fogja megtalálni a teljes egyetértést –

URD: (*Hátralép és összesűg Skulddal a kameráktól távol*)
Ha megtesszük jövőnek az A-változatot...

SKULD: Elment az ép eszed, hogy jövőnk találgatod?
(*Vége a bejátszásnak*)

URD: Wotan kiterveli, ötven cég megcsinálja,
Így tükröz fönti rendet föld geometriája...

VERDANDI: Hatalma nem fakult meg, még a maga ura!...
S alapkőbe falazva az Időkapszula
Elmondja alapító apáink szép reményét:
Kinek volt több esélye, hogy csúcsra vigye cégét;
S a tőzsde sűrűjében mivel játszott, hogyan,
Miként nőtt és zuhant le erkölcsi árfolyam...
Sok aligazgatónk a világkereskedelmi
Ügyletből hogy tanult meg saját szektort nevelni;
Az élettér hogy szűkült, a részt hogy törte meg
Szokatlan küzdelemben a versenykörnyezet?...

URD: A Ringindexre kell elsősorban figyelniük,
A Rajna-menti tőzsde meghozza régi kedvünk:

A történelmi gyűrű pénzt jelent és erőt;
 A Ring – részvény-alakban – túlélhet holtidőt;
 A Ring jelrendszerében valamennyi ikon
 Egy-egy kis drága gyűrű... Hízzunk a profiton!
*(Szünet. A szünetben ötperces reklámblokk látható: a 600-as Notung limuzin,
 a „haláltalan” Heidrun baksör, az Asgard Bank, az Erda Látványkonyha
 és a Donner Művek szpotjaival)*

MÁSODIK JELENET

(Ugyanott. A normák a számítógépeik előtt ülnek és chatelnek)

VERDANDI: Az adatbázis izzik, és dől a híranyag,
 Hírdömpinggel köszönt be a téli pirkadat.
 SKULD: *(Végigfuttatja a kezét a klaviatúrán)*
 A hálózatba lépve aranyfonalainkat
 Viszonyok hálójába szőjük fürgén bele;
 Előidők mezőjén új narratíva nyílhat,
 Míg megvilágosul Worms kobaltszínű ege...
 URD: ...Vagy éppen elsötétül, és vakfolt lesz a Napban...
 Már forr az éter, mert a Zárt Rendszerben zavar van!
 VERDANDI: A bajt előrejelzik az Informátorok;
 S a rendszerben ha bármely feltétel változott...
 SKULD: *(Verdandi szavába vág)*
 Szó sincs üzemzavarról – rend van a gépteremben.
 A működés csodáját dicsérjük ékebben!
 URD: Mitől lesz tiszta klíma örökre mérgező?
 SKULD: *(fölmondja a leckéjét)*
 A legveszélyesebb az emberi tényező...
 Megbújhat annyi ármány figyelmünk holtterében:
 Hol álruhás a sátán, egyöntetű az érdem?
 A tűzfal feltörője, a hacker holnapig
 Megtépázhatja szálunk érzékeny rostjait.
 URD: Emlékezzünk, húgocskám! A végveszélyt tanítja
 Az ország régi sorsa, az alkony-paradigma!...
 Hogy létesült szövetség a két zöld partfokon,
 Hogyan követte egymást három birodalom;
 S mert egyik sem került el alvilági sorsát: –
 Mindet részekre tépik, mindet zónákra osztják,
 S átlépve leigázott, parázsló földtekén

Fészket rak bárki szomszéd a dúlt rész közepén...

VERDANDI: *(kontrázik Urdnak)*

A biztos széteséshez visz birodalmi bírvágy.

Tanulmányozd, húgocskám, az alkony-paradigmát!

URD: *(Verdandira néz, és sokatmondóan mosolyog)*

...Alkalmazkodni képes, termékeny vírusok

Fagynak be minden század szilárduló jegébe,

S mindannyiszor kiújul a fertőzés veszélye,

Ha engednek a tartós, télvégi mínuszok...

Homályos régiókat figyeld, a földalattit! –

Az üvegtál legalján vírust őriz az aszpik.

SKULD: *(Átszellemülten, mint az első jelenetben)*

Ahogy te áttekinted a jelent és a múltat,

S átlépsz jövő időbe: örök orákulum vagy!

Hol szálaid befűződ, ott van Kelet s Nyugat,

És megszakíthatatlan az élő kapcsolat.

URD: Bevett normák szerint a nemes nornák a hírből

Semmiséget csinálnak; s ha rossz hír fut be kintről,

Vagy átfogalmazták, vagy örökre kintreked...

És épp ez a nézőnek kijáró tisztelet.

SKULD: *(megkönnyebbülten)*

Helyes. Tényleg nyugodt a hófödte láthatár.

VERDANDI: Kitágítjuk, húgocskám, szeletnyi horizontod –

URD: Elgondolkodsz, Verdandi, s a varázsszót kimondod –

VERDANDI: *(tragikus felhangokkal)*

Azt mondom: *nibelung*, és elsötétül a táj;

Árny hull, mint néma sasszárny, a füstüveg falakra,

A felhőkarcolókat s plázákat eltakarja,

A forgalom leáll, bűz, káosz lesz, zűrzavar,

S világhálót kuszál szét a törpe csűrűcsavar.

URD: A rend hézagtalan, de mért volna így örökké?

Amíg opál egünkön Worms fényreklámja ring,

Kistermetű és görbe gerincű társaink

Átváltoznak garázda, égrendítő erőkké...

VERDANDI: Rendet s teret teremtett a felvilági eszme;

S *ők* – irigyen a készre meg a tökéletesre,

Mely nélkülük fogant meg, s nélkülük született –:

Megálmodták a város helyén a hült helyet.

URD: Mire pályáznak, halljam! Vajon Skuld kitalálja?

SKULD: *(enyhén fintorogva)*

Igazán egyszerű. Egy gyűrű a vita tárgya...
Jogtiprást emlegetnek: a Tiszta Nyereség
Siegfried bankjába fut be, amíg Siegfried kezén lesz
Az a bizonyos gyűrű... A vita elejét
Elvenni lehetetlen. – A kérdés pedig kényes.

URD: Skuld, hogy szól a gyűrű felirata?

SKULD: R a j n a i I p a r N y e r e s é g G a r a n t á l t.

URD: Húgom, félreolvasni mért akarnád?

(Verdandinak, Skuldra mutatva)

Csak négy szócskát kell megtanulnia:
R a j n a i I p a r N i n c s G a r a n c i a.

VERDANDI: Ha eldobják a gyűrűt Worms arisztokratái,
Nem fognak soha többé új zálogot találni,
S a törpék ellepik majd a jólét glóbuszát –
Egyensúlyösztönükből fakad a bosszuvágy.

URD: Wotan játéokra készül a pelyhes fellegekben,
Szivarozva szemléli az élet sűrűjét,
S úgy látszik, elfelejti, hogy egy gyűrű: kegyetlen,
És ránkruházza a gyűlölet gyűrűjét.

VERDANDI: Wotan kockázik és a vakvéletlenre bízza:

Egy hármast s egy hatost dob, aztán viccet mesél;
Hidegen hagyja minden bizonytalan premissza,
Jelekből nem következtet az eljövendő rosszra:
Hidegen hagyja, szívem, a níbelungveszély.

URD: Szükséges, édesem, a kellő elővigyázat,
A törpék máskülönben történelmet csinálnak...

*(Pillanatnyi zavar. A képernyők villódzani kezdenek, időnként elmegy a hang.
Mondatról mondatra nő a pánikhangulat)*

SKULD: Az üzenőfalón csak egyetlen furcsa újság...

VERDANDI: Ja, egy letiltott számú néző nekünk üzen.

URD: Szaporodnak a gépen az alvilági rúnák...

SKULD: Basszus, mit tartogat még a hajnali üzem?!

(A hangszórókból beszűrődik a Gyermekkórus hangja, eltorzítva)

GYERMEKKÓRUS: úgy hajnalodik éppen minthogyha alkonyodna
elejti most a szálat a három büszke norna

URD: *(döbbenten)*

A szálak meggyűrődnek... Földmélyi kárhozat hív? –
Csomók kúsznak sok izzó aranyfonál köré.

A rúnákat betűzőm – az éter interaktív –,
S azt olvasom, hogy: „Átok!” – Holló száll Worms felé!

VERDANDI: Levetné hátáról a sötétlő sorokat
A türelmes papír is... Hess, Hír! Worms nem fogad.

SKULD: Ahány betűt leírunk, ugyanannyi sebet kap
Csatornánk kis kalóza... Kattints, és gépe megfagy!

URD: Vigyázz!... Eszednél légy! a széttartó szálakat
Fürgébben göngyölítsd föl!

SKULD: Szakad!

VERDANDI: Szakad!

URD: Szakad!

(A stúdió kommunikációs rendszere összeomlik. A képernyők egymás után alsznak ki. A nornák fölugranak a gépeitől. Verdandi hátrarohan a színpalak mögé, előkeríti a Rendezőt, aki összefont karokkal nézi az elsötétülő üzenőfalat. Urd bekapcsolja a telefonját, de nincs térerő. A Rendező fölemel a padlóról egy elszakadt kábelt, és elindul Skuld felé)

(Függöny)

